

Kiterjesztett gyártói felelősség – a hulladékhasznosítás új rendszerének faipari vonatkozásai

Jánosi Orsolya

Gyártói felelősségi rendszerek
szakértő

Plánder Norbert

Anyagáram és termékigazgató

Balatonszemes, 2023.04.20.

Főbb pontok

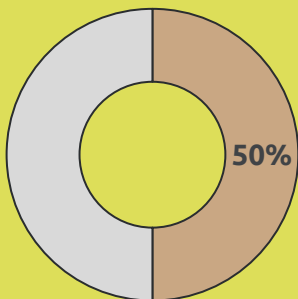
1. A koncesszió célja
2. A koncesszió tárgya
3. A koncesszió feladatai
4. EPR rendszer

A koncesszió célja

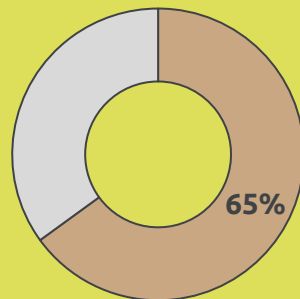
Az Európai Unió rendkívül szigorú **hulladékgazdálkodási célértékek** elérését határozta meg minden tagállam számára a körforgásos gazdaságra való áttérés jegyében.

Ezek eléréséhez a jelenlegi hulladékgazdálkodási rendszert **hatékonyabbá kell tenni**, ezért a magyar állam a hulladékgazdálkodási közfeladat ellátását egészében állami hatáskörbe vonja és **35 évre koncesszióba szervezi**.

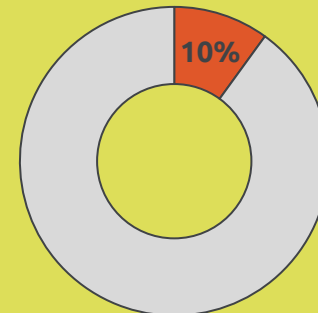
**2025
ÚJRAFELDOLGOZÁSI
ARÁNY**

**2040
ÚJRAFELDOLGOZÁSI
ARÁNY**

**2040
LERAKÁSI ARÁNY**

Érintett hulladékgazdálkodási területek

**Közzolgáltatási
résztevékenység**

**Intézményi
résztevékenység**

**Kiterjesztett
gyártói felelősségi
rendszerek
(EPR+DRS)**

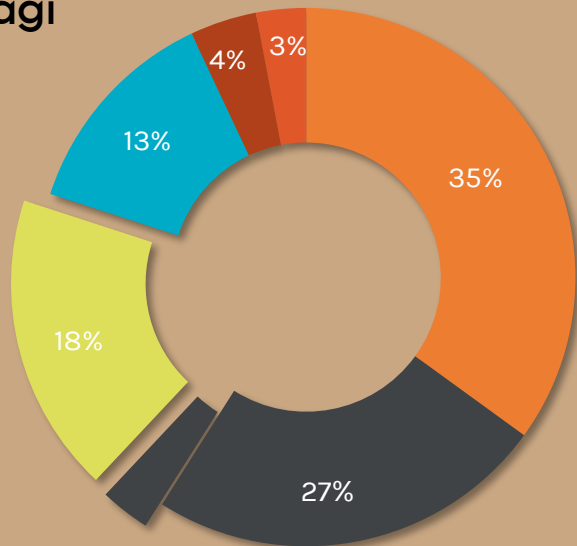
A koncesszió tárgya

Az összes magyarországi hulladék:

20 M tonna

**A koncesszió tárgya
~4,7 M TONNA :**

Nagyrészt
települési szilárd hulladék

- Települési szilárd hulladék
- Ipari termelésből származó hulladék
- Építési- és bontási hulladék
- Települési folyékony hulladék
- Nem lakossági veszélyes hulladék
- Mezőgazdasági- és élelmiszerhulladék

A koncesszió feladatai

Szerződéses kötelezettség:

1. Hulladékbegyűjtési és szállítási feladatok hatékonyabbá tétele.
2. Hulladékkezelési létesítmények országos kihasználtságának optimalizálása.
3. Gyártói felelősségi rendszer (EPR) bevezetése.
4. Kötelező visszaváltási rendszer (DRS) bevezetése.
5. Új elkülönített háztartási hulladékáramok gyűjtésének kialakítása.
6. Új energetikai hasznosító (égető) kapacitás létrehozása.
7. Fejlesztések végrehajtása min. 185 mrd HUF értékben.

Közvetett elvárás:

8. Hulladék nyomon követő informatikai rendszer létrehozása.
9. Szemléletformálás és fogyasztói részvétel elősegítése.
10. Hulladékártalmatlanítási/hasznosítási feladatok megszervezése.

Kiterjesztett gyártói felelősség (EPR) rendszer a gyakorlatban

Miért van rá szükség?

- A hulladék mennyisége rendkívüli környezeti terhelést eredményez, ezért a körforgásos gazdálkodás irányába szükséges elmozdulás elengedhetetlenné vált
- Az EPR hozzájárul ahhoz, hogy az uniós előírásoknak megfelelően 2040-ig a teljes hazai települési hulladékmennyiség 65%-át újra feldolgozzuk.
- A termékek gyártói viselik a pénzügyi felelősséget, ILLETVE a pénzügyi és szervezési felelősséget a termék életciklusa során a hulladékká válást követően a hulladék kezeléséért.

EPR RENDSZER EGYSZERŰSÍTETT MŰKÖDÉSE

Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal - MEKH

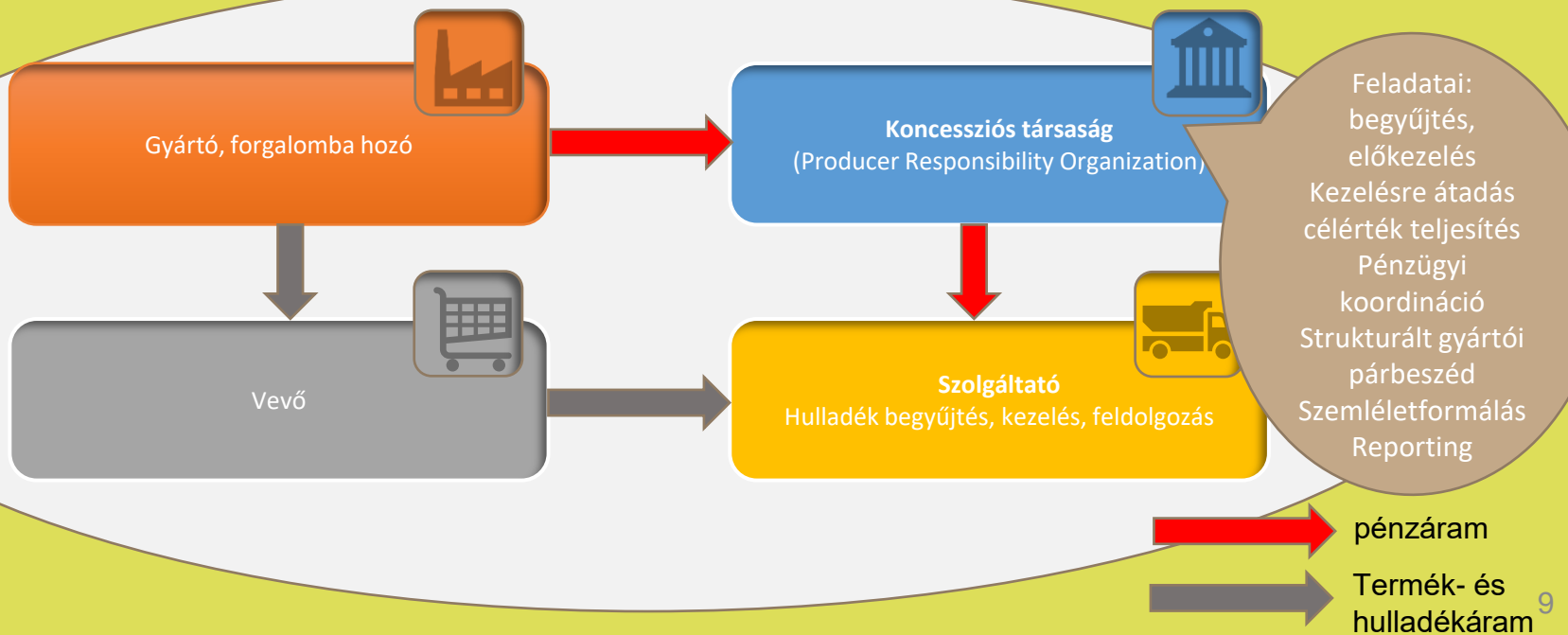
- Koncesszori indokolt költségek alapján EPR díjkalkuláció
- Adatgyűjtés indokoltságról
- Eszközfelülvizsgálat alapján hatósági eszközhasználati díjkalkuláció
- Hatósági ártalmatlanítási díjkalkuláció

Miniszter

- díjak rendeleti kihirdetése
- EPR Fórum és Díjtanács, mint konzultatív testületek

Hulladékhatóság:

- Gyártói nyilvántartásba vétel
- Adatszolgáltatás piacra helyezett mennyiségekről
- Adatszolgáltatás egyéni teljesítés mennyiségi adatairól
- Hulladékösszetétel analízis

Bár alapvetően a tagállamok mérlegelési jogkörébe tartozik annak eldöntése, milyen termékkör esetében hozzanak létre EPR-rendszert, bizonyos területeken **kötelesek** rendszereket létrehozni:

- a csomagolások
- elektromos és elektronikus berendezések
- elemek és akkumulátorok
- járművek
- egyes egyszer használatos műanyagtermékek (SUP irányelv E. melléklet szerinti termékkörre)

További magyar EPR-es termékkörök a koncessziós kiírás alapján:

- irodai- és reklámhordozó papír
- gumiabroncs
- textiltermékek
- sütőolaj és -zsír
- bútorok fából

Kötelezettség teljesítés szerint

Kik a kötelezettek?

Az EPR szabályozásban érintett 12 termékáram gyártói/első forgalomba hozói

Kollektív teljesítés

- Koncessziós modell alapvetően erre épül
- A gyártó az kötelezettségeket a **koncessziós társaság** útján teljesíti
- A MOHU Zrt. gondoskodik a hulladék átvételéről, gyűjtéséről, szállításáról, előkezeléséről és kezelésre történő átadásáról, újrahasznosításáról, ártalmatlanításáról, kereskedelméről

Egyéni teljesítés

- Az alábbi termékkörök esetén uniós előírás a gyártói gyűjtés, átvétel lehetőségnek vizsgálata
 - elektronos és elektronikus berendezések,
 - az ipari elemek és akkumulátorok,
 - valamint a gépjárművek
- Betétdíjas/ önkéntes visszaváltási díjas újrahasználható csomagolások esetében is ez alkalmazandó 2024.január 1-től
- Az érintett gyártó **koncesszori alvállalkozóként** végzi a hulladékgazdálkodási feladatokat
- **Szerződéskötési kötelezettség a koncessziós társasággal**

Éles indulás (2023.07.01) előtti feladatok

1. Regisztráció a MOHU Partnerportálon

- **Április 1.-el** indult

Cél:

- Közvetlen kapcsolat a gyártó (első magyarországi forgalomba hozó) és a MOHU Hulladékgazdálkodási Zrt. között
- Online együttműködési felület a kommunikáció könnyítése érdekében

Először a gyártót képviselő **természetes személynek** kell regisztrálnia.

A felhasználó **partnert vagy partnereket** társít regisztrációjához.

A partner hozzárendelését követően van lehetőség az **EPR regisztrációra gyártóként vagy meghatalmazottként.**

Ő végzi a telephely regisztrációt, kezeli a jogosultságokat és számlákat.

Ehhez meg kell adni a gyártó adószámát és fel kell tölteni a szükséges dokumentumokat (pl. aláírási címpéldány, cégkivonat)

1. Regisztráció a MOHU Partnerportálon

2. Gyártói nyilvántartásba vétel az Országos Hulladékgazdálkodási Hatóságnál

- **2023.05.01 – 2023.05.31** között az OKIR-ban (Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer)

Szükséges adatok, dokumentumok

- Adatok a 80/2023. Korm. Rendelet III. Melléklete alapján
- Egyéni teljesítés esetén az május 20-ig megkötött **Egyéni teljesítői szerződés** csatolása

Éles indulás (2023.07.01) utáni kötelezettségek

Adatszolgáltatás

- A **gyártó részéről** a negyedévet követő 20. napig a **Hatóság felé** az OKIR rendszerben.

Tartalma: KF kód szinten a tárgynegyedévben forgalomba hozott termékek mennyisége

- A **Hatóság részéről** a negyedévet követő 25. napig a **Koncessziós Társaság felé**

A Gyártónak tehát nem a Koncessziós Társaság felé, hanem a Hatóság felé van adatszolgáltatási kötelezettsége

Számlázás

Alapja:

- a gyártó által a Hatóságnak **KF kód szinten lejelentett mennyiség és adott anyagáramhoz rendelt egységnyi díjtétel szorzata**
- A PartnerPortálon megadott e-mail címre elektronikusan lesz kiküldve (helyes kapcsolattartói adatok fontossága!)
- Fizetési határidő: 15 napon belül
- Korrekció jelzése: 15 napon belül a Konk. Társaság és a Hatóság felé is

EPR díj megfizetése

A gyártó által fizetendő EPR díj mértéke

- kollektív teljesítés esetén: a gyártó által forgalomba hozott, negyedévre vonatkozó adatszolgáltatásában szereplő **körforgásos termékmennyisége** és az adott termékáramra megállapított **egységnyi díjtétel** szorzata.
- egyéni teljesítés esetén: **az EPR díj mérséklődik** az egyéni teljesítés keretében végzett **hulladékgazdálkodási tevékenységek indokolt költségeivel +** köztisztaság és illegális hulladékelhagyás arányos költségei hulladékösszetétel-analízis alapján

Az EPR díj nyújt fedezetet a MOHU által végzett hulladékgazdálkodási tevékenységek végrehajtására.

**Köszönjük a
figyelmet!**